Løsning af ikke-lineære ligninger Horner's metode

Mogens Bladt bladt@math.ku.dk Department of Mathematical Sciences

ADVARSEL: Jeg bruger en indeksering forskelligt fra bogen da denne er nemmere at implementere.

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x - t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x - t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

$$a_n = b_n$$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

$$a_n = b_n$$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

$$a_n = b_n, \quad a_{n-1} = b_{n-1} - tb_n,$$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

$$a_n = b_n$$
, $a_{n-1} = b_{n-1} - tb_n$, $a_k = b_k - tb_{k+1}$, $k = n-2, ..., 0$.

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

Match koefficienter:

$$a_n = b_n$$
, $a_{n-1} = b_{n-1} - tb_n$, $a_k = b_k - tb_{k+1}$, $k = n-2, ..., 0$.

Dvs.

$$b_n = a_n$$

 $b_k = a_k + tb_{k+1}, k = n-1, n-2,, 0.$

Betragt polynomiet

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \cdots + a_1 x + a_0.$$

Givet et t, skriv det som

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

Match koefficienter:

$$a_n = b_n$$
, $a_{n-1} = b_{n-1} - tb_n$, $a_k = b_k - tb_{k+1}$, $k = n-2, ..., 0$.

Dvs.

$$b_n = a_n$$

 $b_k = a_k + tb_{k+1}, k = n-1, n-2,, 0.$

Specielt,

$$b_0 = f(t)$$
.

Ved direkte indsættelse i f(x) kræves n-1 multiplikationer for at udregne $x^2,...,x^n$, dernæst n multiplikationer for at udregne a_ix^i , i=1,...,n og dernæst n summer.

Ved direkte indsættelse i f(x) kræves n-1 multiplikationer for at udregne $x^2,...,x^n$, dernæst n multiplikationer for at udregne a_ix^i , i=1,...,n og dernæst n summer.

Betragt igen

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

Ved direkte indsættelse i f(x) kræves n-1 multiplikationer for at udregne $x^2,...,x^n$, dernæst n multiplikationer for at udregne a_ix^i , i=1,...,n og dernæst n summer.

Betragt igen

$$f(x) = (x - t) [b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1] + b_0.$$

Hvis t er en rod i f(t) = 0, så er

$$b_0=f(t)=0$$

og

$$\frac{f(x)}{x-t} = b_n x^{n-1} + \dots + b_2 x + b_1$$

er dermed et polynomium.

Ved direkte indsættelse i f(x) kræves n-1 multiplikationer for at udregne $x^2,...,x^n$, dernæst n multiplikationer for at udregne a_ix^i , i=1,...,n og dernæst n summer.

Betragt igen

$$f(x) = (x-t) \left[b_n x^{n-1} + b_{n-1} x^{n-2} \cdots + b_2 x + b_1 \right] + b_0.$$

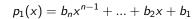
Hvis t er en rod i f(t) = 0, så er

$$b_0=f(t)=0$$

og

$$\frac{f(x)}{x-t} = b_n x^{n-1} + \dots + b_2 x + b_1$$

er dermed et polynomium. Dette polynomium

$$f(x) = (x-t)p_1(x) + b_0 \implies f'(x) = p_1(x) + (x-t)\frac{d}{dx}p_1(x)$$

$$f(x) = (x - t)p_1(x) + b_0 \implies f'(x) = p_1(x) + (x - t)\frac{d}{dx}p_1(x)$$

og dermed

$$f'(t)=p_1(t).$$

$$f(x) = (x - t)p_1(x) + b_0 \implies f'(x) = p_1(x) + (x - t)\frac{d}{dx}p_1(x)$$

og dermed

$$f'(t)=p_1(t).$$

Så når først $b_1, ..., b_n$ er kendte, så kan vi køre Horner's algoritme igen for at udregne $p_1(t)$:

$$f(x) = (x - t)p_1(x) + b_0 \implies f'(x) = p_1(x) + (x - t)\frac{d}{dx}p_1(x)$$

og dermed

$$f'(t)=p_1(t).$$

Så når først $b_1, ..., b_n$ er kendte, så kan vi køre Horner's algoritme igen for at udregne $p_1(t)$:

$$c_n = b_n$$

 $c_k = b_k + tc_{k+1}, k = n-1,...,1.$

$$f(x) = (x - t)p_1(x) + b_0 \implies f'(x) = p_1(x) + (x - t)\frac{d}{dx}p_1(x)$$

og dermed

$$f'(t)=p_1(t).$$

Så når først $b_1, ..., b_n$ er kendte, så kan vi køre Horner's algoritme igen for at udregne $p_1(t)$:

$$c_n = b_n$$

 $c_k = b_k + tc_{k+1}, k = n - 1, ..., 1.$

De to algoritmer kan køres samtidigt:

$$b_n = a_n$$

 $c_n = b_n$
 $b_k = a_k + tb_{k+1}, k = n - 1, ..., 0$
 $c_k = b_k + tc_{k+1}, k = n - 1, ..., 1$

$$f(x) = (x - t)p_1(x) + b_0 \implies f'(x) = p_1(x) + (x - t)\frac{d}{dx}p_1(x)$$

og dermed

$$f'(t)=p_1(t).$$

Så når først $b_1, ..., b_n$ er kendte, så kan vi køre Horner's algoritme igen for at udregne $p_1(t)$:

$$c_n = b_n$$

 $c_k = b_k + tc_{k+1}, k = n - 1, ..., 1.$

De to algoritmer kan køres samtidigt:

$$b_n = a_n$$
 $c_n = b_n$
 $b_k = a_k + tb_{k+1}, k = n - 1, ..., 0$
 $c_k = b_k + tc_{k+1}, k = n - 1, ..., 1$

Så er

• Horner's metode er brugbar til at finde alle reelle (og komplekse) rødder i et polynomium.

- Horner's metode er brugbar til at finde alle reelle (og komplekse) rødder i et polynomium.
- For a bruge Newton's metode skal vi kunne finde et område tæt på roden.

- Horner's metode er brugbar til at finde alle reelle (og komplekse) rødder i et polynomium.
- For a bruge Newton's metode skal vi kunne finde et område tæt på roden.
- Hvad med komplekse rødder? Ingen hjælp at hente ved plots eller bisektionsmetoden.

- Horner's metode er brugbar til at finde alle reelle (og komplekse) rødder i et polynomium.
- For a bruge Newton's metode skal vi kunne finde et område tæt på roden.
- Hvad med komplekse rødder? Ingen hjælp at hente ved plots eller bisektionsmetoden.
- Et hovedresultat er følgende:

- Horner's metode er brugbar til at finde alle reelle (og komplekse) rødder i et polynomium.
- For a bruge Newton's metode skal vi kunne finde et område tæt på roden.
- Hvad med komplekse rødder? Ingen hjælp at hente ved plots eller bisektionsmetoden.
- Et hovedresultat er følgende:

Theorem

Givet er polynomium

$$p(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0, \quad a_n \neq 0.$$

Lad

$$\rho = 1 + \frac{\max_{0 \le k < n} |a_k|}{|a_n|}.$$

Så gælder der, at

$$p(r) = 0 \implies r \in B(0, \rho) = \{x \in \mathbb{C} : |x| < \rho\}.$$

(1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$.

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right|$$

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \ge |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \ge |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k$$

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \geq |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k$$
$$\geq |a_n||r|^n - c\sum_{k=0}^{n-1} |r|^k$$

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \geq |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k$$

$$\geq |a_n||r|^n - c\sum_{k=0}^{n-1} |r|^k = |a_n||r|^n - c\frac{1 - |r|^n}{1 - |r|}$$

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \geq |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k$$

$$\geq |a_n||r|^n - c \sum_{k=0}^{n-1} |r|^k = |a_n||r|^n - c \frac{1 - |r|^n}{1 - |r|}$$

$$= |a_n||r|^n - c \frac{|r|^n - 1}{|r| - 1}$$

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \geq |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k$$

$$\geq |a_n||r|^n - c \sum_{k=0}^{n-1} |r|^k = |a_n||r|^n - c \frac{1 - |r|^n}{1 - |r|}$$

$$= |a_n||r|^n - c \frac{|r|^n - 1}{|r| - 1} > |a_n||r|^n - c \frac{|r|^n}{|r| - 1}$$

- (1) Hvis $c=\max_{0\leq k< n}|a_k|=0$ og da $a_n\neq 0$ så er r=0 og $\rho=1$, så dermed er $x\in \mathsf{B}(0,\rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq||x|-|y||\leq|x-y|$ fås

$$|p(r)| \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \geq |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k$$

$$\geq |a_n||r|^n - c\sum_{k=0}^{n-1} |r|^k = |a_n||r|^n - c\frac{1 - |r|^n}{1 - |r|}$$

$$= |a_n||r|^n - c\frac{|r|^n - 1}{|r| - 1} > |a_n||r|^n - c\frac{|r|^n}{|r| - 1}$$

$$\geq |a_n||r|^n - c\frac{|r|^n}{n-1}$$

- (1) Hvis $c = \max_{0 \le k < n} |a_k| = 0$ og da $a_n \ne 0$ så er r = 0 og $\rho = 1$, så dermed er $x \in B(0, \rho)$.
- (2) Hvis c>0 så er $\rho>1$. Antag, at $r\in\mathbb{C}:|r|\geq\rho$. Af uligheden $|x|-|y|\leq ||x|-|y||\leq |x-y|$ fås

$$\begin{split} |p(r)| & \geq |a_n||r|^n - \left|\sum_{k=0}^{n-1} a_k r^k\right| \geq |a_n||r|^n - \sum_{k=0}^{n-1} |a_k||r|^k \\ & \geq |a_n||r|^n - c\sum_{k=0}^{n-1} |r|^k = |a_n||r|^n - c\frac{1 - |r|^n}{1 - |r|} \\ & = |a_n||r|^n - c\frac{|r|^n - 1}{|r| - 1} > |a_n||r|^n - c\frac{|r|^n}{|r| - 1} \\ & \geq |a_n||r|^n - c\frac{|r|^n}{\rho - 1} = |a_n||r|^n \left\{1 - |a_n|^{-1}\frac{c}{\rho - 1}\right\} = 0, \end{split}$$

i.e. |p(r)| > 0 og dermed kan r ikke være en rod i p.

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er
$$a_6=1, a_1=-1, a_0=-1, \ c=\max\{1,1\}=1$$
 og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er
$$a_6=1, a_1=-1, a_0=-1, \ c=\max\{1,1\}=1$$
 og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Alle rødder skal altså findes inden for cirklen med centrum i nul og radius 2.

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er $a_6 = 1, a_1 = -1, a_0 = -1, c = \max\{1, 1\} = 1$ og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Alle rødder skal altså findes inden for cirklen med centrum i nul og radius 2.

Definer funktionen:

$$s(x) = x^n p(1/x).$$

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er $a_6 = 1, a_1 = -1, a_0 = -1, c = \max\{1, 1\} = 1$ og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Alle rødder skal altså findes inden for cirklen med centrum i nul og radius 2.

Definer funktionen:

$$s(x) = x^n p(1/x).$$

Hvis $x \neq 0$ er rod i s, så er 1/x rod i p.

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er $a_6 = 1$, $a_1 = -1$, $a_0 = -1$, $c = \max\{1, 1\} = 1$ og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Alle rødder skal altså findes inden for cirklen med centrum i nul og radius 2.

Definer funktionen:

$$s(x) = x^n p(1/x).$$

Hvis $x \neq 0$ er rod i s, så er 1/x rod i p.

I dette tilfælde er

$$s(x) = -x^6 - x + 1.$$

Dermed er alle rødder for s indenfor B(0,2).

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er $a_6 = 1$, $a_1 = -1$, $a_0 = -1$, $c = \max\{1, 1\} = 1$ og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Alle rødder skal altså findes inden for cirklen med centrum i nul og radius 2.

Definer funktionen:

$$s(x) = x^n p(1/x).$$

Hvis $x \neq 0$ er rod i s, så er 1/x rod i p.

I dette tilfælde er

$$s(x) = -x^6 - x + 1.$$

Dermed er alle rødder for s indenfor B(0,2). Dermed må alle rødder for p ligge uden for cirklen med centrum i nul og radius 1/2.

Betragt

$$p(x) = x^6 - x - 1.$$

Så er $a_6 = 1$, $a_1 = -1$, $a_0 = -1$, $c = \max\{1, 1\} = 1$ og

$$\rho = 1 + \frac{c}{|a_6|} = 2.$$

Alle rødder skal altså findes inden for cirklen med centrum i nul og radius 2.

Definer funktionen:

$$s(x) = x^n p(1/x).$$

Hvis $x \neq 0$ er rod i s, så er 1/x rod i p.

I dette tilfælde er

$$s(x) = -x^6 - x + 1.$$

Dermed er alle rødder for s indenfor B(0,2). Dermed må alle rødder for p ligge uden for cirklen med centrum i nul og radius 1/2. Newton med $x_0 = 1.5$ giver: 1.1347241384015194 med 100 iterationer.

Vi anvender nu Newton's metode med komplekse tal til at finde resten af rødderne. Lad os starte med at gætte:

$$x_0 = i * 1.5.$$

Vi anvender nu Newton's metode med komplekse tal til at finde resten af rødderne. Lad os starte med at gætte:

$$x_0 = i * 1.5.$$

Køres Newtons algoritme med denne startværdi findes roden

$$r = -0.6293724284703148 + 0.7357559529997765i.$$

Vi anvender nu Newton's metode med komplekse tal til at finde resten af rødderne. Lad os starte med at gætte:

$$x_0 = i * 1.5.$$

Køres Newtons algoritme med denne startværdi findes roden

$$r = -0.6293724284703148 + 0.7357559529997765i.$$

Vi ved at dens komplekst konjugerede dermed også er rod:

$$\bar{r} = -0.6293724284703148 - 0.7357559529997765i.$$

Vi anvender nu Newton's metode med komplekse tal til at finde resten af rødderne. Lad os starte med at gætte:

$$x_0 = i * 1.5.$$

Køres Newtons algoritme med denne startværdi findes roden

$$r = -0.6293724284703148 + 0.7357559529997765i.$$

Vi ved at dens komplekst konjugerede dermed også er rod:

$$\bar{r} = -0.6293724284703148 - 0.7357559529997765i.$$

Nu tager vi så $x_0 = 1 + i$. Newton's algoritme giver så

$$r = 0.45105515860885564 + 1.002364571587165i$$

 $\bar{r} = 0.45105515860885564 - 1.002364571587165i$

Vi anvender nu Newton's metode med komplekse tal til at finde resten af rødderne. Lad os starte med at gætte:

$$x_0 = i * 1.5.$$

Køres Newtons algoritme med denne startværdi findes roden

$$r = -0.6293724284703148 + 0.7357559529997765i.$$

Vi ved at dens komplekst konjugerede dermed også er rod:

$$\bar{r} = -0.6293724284703148 - 0.7357559529997765i.$$

Nu tager vi så $x_0 = 1 + i$. Newton's algoritme giver så

$$r = 0.45105515860885564 + 1.002364571587165i$$

$$\bar{r} = 0.45105515860885564 - 1.002364571587165i$$

Den sidste rod må dermed være reel (da vi allerede har fundet en reel rod). Tag $x_0 = -1.5$ og vi får

$$r = -0.7780895986786011$$
.